

TÜBİTAK tarafından sağlanan destekler

Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleri

- **1501 - Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı**

Program, firma düzeyinde katma değer yaratan kuruluşların Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) çalışmalarını teşvik etmek ve bu yolla Türk sanayisinin Ar-Ge yeteneğinin yükseltilmesine katkıda bulunmak üzere oluşturulmuştur.

“Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik” ve “Sanayi Araştırma Teknoloji Geliştirme Ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları” uygun olarak yürütülen programın amacı, sanayi kuruluşlarının Ar-Ge Projelerine %60’a varan oranlarda hibe şeklinde destek sağlamaktır.

Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.tubitak.gov.tr/home.do?sid=481&pid=478>

- **1503 - Proje Pazarları Destekleme Programı**

Program kapsamında üniversite, araştırma ve özel sektör kuruluşlarından temsilcilerin bir araya gelerek aktif katılımlarıyla düzenlenecek ulusal veya uluslararası etkinlik harcamalarının desteklenmektedir.

Proje Pazarı etkinliğine kimler başvurabilir?

Proje Pazarı etkinliğinde en az bir üniversite ile, sanayi odası, ticaret odası, ticaret ve sanayi odası, ihracatçı birliğinden herhangi biri veya daha fazlasının katılımcı olması zorunlu olup, bu katılımcı kuruluşlardan (üniversite, sanayi odası, ticaret odası, ticaret ve sanayi odası, ihracatçı birliği) herhangi biri TÜBİTAK’a etkinlik için destek başvurusunda bulunabilir.

TÜBİTAK tarafından belirlenen üst sınırı geçmeyecek biçimde, etkinliği düzenleyen kuruluşun talebinin uygun görülen kısmı için hibe destek sağlanmaktadır. (2012 yılında her bir etkinlik için toplam destek tutarı en fazla 25.000 (yirmibeş bin) TL, söz konusu etkinliğin uluslararası katılımlı olması durumunda toplam destek tutarı en fazla 30.000 (otuz bin) TL olarak belirlenmiştir.) Destek ödemeleri etkinlik öncesi yapılmaktadır.

(Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.tubitak.gov.tr/home.do?sid=483&pid=478>)

- **1505 - TÜBİTAK Üniversite-Sanayi İşbirliği Destek Programı**

Üniversitelerdeki bilgi birikimi ve teknolojinin, ürüne ya da sürece dönüştürülerek sanayiye aktarılması ve ticarileştirilmesine katkı sağlamayı amaçlayan ve KOBİ’lerin istifadesine yönelik olarak 2011 yılında başlatılan destek programına, artık büyük ölçekli firmalar da müşteri kuruluş olarak başvuru yapabileceklerdir.

Destek programının, birlikte proje yürütecek üniversiteler ve sanayi kuruluşları açısından daha cazip hale getirilmesi için programda çok sayıda değişiklikler yapılmıştır. Bunları kısaca özetleyecek olursak;

Proje bütçesi üst sınırı 300 bin liradan 1 milyon liraya,

Proje süresi üst sınırı 18 aydan 24 aya çıkarılmıştır.

TÜBİTAK'ın karşılayacağı bütçe oranı, müşteri kuruluşun ölçeğine göre değişiyor. Müşteri Kuruluş KOBİ ise proje bütçesinin %75'i, Büyük ölçekli ise %60'ı TÜBİTAK tarafından karşılanmaktadır.

Programda yapılan en önemli değişikliklerden biri, dönem tanımında ve buna bağlı ödeme akışında olmuştur. Artık müşteri kuruluş ve TÜBİTAK'ın proje özel hesabına yapacakları ödemeler, proje başında tek seferde ve peşin olarak değil, proje başlangıç tarihinden başlayacak şekilde tanımlanan 6'şar aylık dönemlerdeki proje giderlerine orantılı olarak ve taksitler halinde alınacaktır. Yeni dönem tanımı ve buna bağlı uygulamalar, değerlendirmesi devam eden ve henüz destek sözleşmesi imzalanmamış tüm projelere uygulanacaktır.

Programda yapılan bir başka değişiklik ile, alet/teçhizat alımlarına getirilen, toplam bütçenin %25'ini aşmama sınırı kaldırılmıştır. Ayrıca müşteri kuruluşun dönemsel bütçenin %10'u kadar da hizmet alınabilecek, bu kapsamda müşteri kuruluşun proje sorumlusunun giderleri de desteklenebilecektir. Bu değişiklikle firmalar, proje için yaptıkları ödemenin bir kısmını, projeye hizmet sağlama karşılığında geri alabilme şansına sahip olacaklar.

Programda daha önce mümkün olmayan, farklı üniversitelerden araştırmacıların aynı proje ekibi içinde yer alabilmesine olanak tanınmıştır. Eğitim ve Araştırma Hastanesi personeli ile, Meslek Yüksek Okullarının lisans mezunu, tam zamanlı öğretim görevlileri de bu programa artık proje başvurusu yapabileceklerdir. Proje ekibindeki araştırmacıları ilgilendiren önemli bir konu da Proje Teşvik İkramiyesinin ödenme şeklidir. Proje Teşvik İkramiyesi, yeni düzenleme ile artık 6 aylık dönemlerin teknik değerlendirmesi yapıldıktan sonra proje ekibindeki araştırmacılara ödenecektir.

(Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.tubitak.gov.tr/sid/2524/pid/478/index.htm>)

- **1507 - KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı**

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelere (KOBİ) yönelik strateji ve eylem planlarında geliştirilen temel strateji; KOBİ'lerin verimliliklerini, katma değer içindeki paylarının ve uluslararası rekabet güçlerinin artırılması esasına dayanmaktadır. Ülkemizde, Ar-Ge faaliyetlerinin önemli bir bölümü büyük ölçekli işletmelerle sınırlı olup, ülke sanayinin %98'ini oluşturan KOBİ'lerin Ar-Ge faaliyetleri istenilen düzeyin altında kalmıştır. Yukarıda belirtilen stratejik hedeflere ulaşmak için piyasa koşulları ve uluslararası anlaşmalar kapsamındaki yükümlülükler dahilinde, KOBİ'lerin Ar-Ge ve yenilik projeleri için farklılaştırılmış bir destek programı TÜBİTAK tarafından kurgulanmış ve uygulamaya alınmıştır.

KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı ile, KOBİ'lerin bu sorunları aşabilmelerini sağlamak için yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında KOBİ'ler tarafından yürütülen 400.000 YTL bütçe ve 18 ay süre ile sınırlı ilk iki projenin TÜBİTAK tarafından desteklenmesi amaçlanmıştır. Destek oranı her dönem için sabit olup %75'tir.

Projelere program kapsamında sağlanacak desteklerle KOBİ'lerin, teknoloji ve yenilik kapasitelerinin geliştirilerek daha rekabetçi olmaları, sistematik proje yapabilmeleri, katma değeri yüksek ürün geliştirebilmeleri, kurumsal araştırma teknoloji geliştirme kültürüne sahip olmaları, ulusal ve uluslararası destek programlarında daha etkin yer almaları hedeflenmektedir.

Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.tubitak.gov.tr/sid/696/pid/478/index.htm>

- **1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı**

EUREKA

EUREKA Küme Projeleri

EUROSTARS

Ortak Teknoloji Girişimleri

MNT-ERA.NET II

ve Avrupa Birliği Çerçeve Programları altında ortak proje çağrılarında çıkan programlar ve benzeri uluslararası programlara sunulan uluslararası ortaklı araştırma geliştirme projelerinin desteklenmesi için oluşturulmuştur. Bu tür uluslararası programlara katılan, Türkiye'de yerleşik, firma düzeyinde katma değer yaratan tüm kuruluşlar bu programdan yararlanabilmektedir.

Programın amacı, uluslararası Ar-Ge ve yenilik projeleri yapan Türkiye'de yerleşik kuruluşlara sağlanacak destekle, ülkemizdeki teknik yeterliliğin ve bilgi birikiminin artırılması, kuruluşların uluslararası teknoloji birikimine erişiminin ve teknoloji transferinin sağlanması, edinilen teknolojik bilgi ve deneyimin kuruluş bünyesinde içselleştirilerek, özgün teknolojilerin geliştirilmesinde ivme kazandırıcı ve yönlendirici bir etken olması ve kuruluşların uluslararası pazarlarda yer almasına katkı sağlamasıdır.

Bu program kapsamında destek almaya hak kazanan büyük ölçekli firmaların Ar-Ge projelerinin uygun bulunan proje harcamalarına en fazla %60, KOBİ'lerin proje harcamalarına da %75 oranında hibe destek sağlanması öngörülmektedir. Programa başvuruda bulunacak projelerin destek süresinde ve proje bütçelerinde herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Bu program kapsamında desteklenecek olan EUREKA, EUROSTARS gibi uluslararası programlara sunulan projeler için "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik" ve "TÜBİTAK Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları" geçerli olacaktır.

(Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.tubitak.gov.tr/sid/698/pid/478/index.htm>)

• **1511 - TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı**

1 Nisan 2012 tarihinde yürürlüğe giren "1511 - TÜBİTAK Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı" kapsamında; belirlenen öncelikli alanlarda hedef ve ihtiyaç odaklı, izlenebilir sonuçları olan projelerin desteklenmesi amaçlanmaktadır. Program kapsamında sağlanacak desteğin teknolojik yeterlilik ve bilgi birikiminin artırılmasında, mevcut yeteneklerin farklı alanlarda da değerlendirilmesinde ve özgün teknolojilerin geliştirilmesinde ivme kazandırıcı ve yönlendirici bir etken olması hedeflenmektedir.

1511 programı, TÜBİTAK özel sektör Ar-Ge destek programlarına önemli yenilikler getirmektedir.

- *Çağrıya ilişkin bilgiler çağrı duyurusunda belirtilecektir,*
- *Proje başvuruları; proje ön başvurusu ve proje öneri başvurusu şeklinde 2 aşamada alınacaktır,*
- *Kabul edilen bütçenin %10'u kadar tutar genel gider ödemesi olarak destek kapsamına ilave edilecektir,*
- *Daha yüksek maaş limitleri uygulanacaktır,*
- *Destek oranı her dönem için sabit olup büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ'ler için %75 olarak uygulanacaktır,*
- *Yurt içinde yapılması hiçbir şekilde mümkün olmayan projeye özel testler vb. hizmet alımı giderleri, yürütme komitesi onayıyla %20 sınırlama uygulamasının dışında kalabilecektir,*
- *Birden fazla transfer ödemesi (ön ödeme) verilebilecektir.*

Öncelikli alanlar olarak enerji, gıda, otomotiv, bilgi iletişim teknolojileri ve makine imalat teknolojileri belirlenmiştir. Her alanda birden fazla çağrıya çıkılacaktır. İlk çağrı duyurusu enerji alanında olacak güneş enerjisi, enerji depolanması, konutlarda ve sanayide enerji verimliliği ile kömür teknolojileri konularında belirlenecek başlıkları içerecektir. Çağrı Duyurusunda; konu başlıkları, proje süresi ve bütçesi için üst sınır, projeyi gerçekleştirecek işbirliği yapısı gibi bilgiler yer alacaktır.

1511 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Destek Programı ile ilgili gelişmeleri ve duyuruları yakından takip edebilmemiz için TÜBİTAK haber/duyuru listesine üye olmanız önerilir.

(Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.tubitak.gov.tr/sid/2525/pid/478/index.htm>)

- **1512 - TÜBİTAK Bireysel Girişimcilik Aşamalı Destek Programı**

Programla bireysel girişimcilerin, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmeleri için, fikir aşamasından pazara kadar olan faaliyetlerin desteklenmesi, böylece nitelikli girişimciliğin özendirilmesi ve uluslararası rekabet gücü olan, yenilikçi, teknoloji düzeyi yüksek ürün ve süreçleri geliştirebilen Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının oluşturulması amaçlanmıştır.

Program kapsamında girişimcilere girişimcilik eğitimi verilmekte, ayrıca sanayi deneyimi olan rehberler ile girişimciye teknik, ticari ve idari konularda destek sağlanmaktadır.

Program, yenilikçi iş fikirlerinin aşamalı olarak ticari ürüne/sürece dönüştürülmesine yönelik olarak aşağıda belirtilen 4 aşamadan oluşmaktadır:

Aşama 1; bireysel girişimcinin iş fikri başvurusunu sunduğu ve bu fikrin olumlu değerlendirilmesi durumunda girişimciye bu fikri bir girişim planı ile projelendirmesi için isteğe bağlı olarak eğitim ve rehber desteği sağlanabilen aşamadır.

Aşama 2; girişimcinin kuracağı sermaye şirketine geri ödemesiz teknogirişim sermaye desteği sağlanarak girişim planı çerçevesinde rehber desteği ile kavramsal tasarım, teknik ve ekonomik fizibilite, teknolojik doğrulama (ön prototip, demo, benzetim, yazılım algoritması vb) çalışmalarının gerçekleştirildiği aşamadır.

Aşama 3; ikinci aşamada geliştirilen çıktı üzerinde daha fazla Ar-Ge çalışmasına ihtiyaç duyulduğu durumlarda, kuruluşun detay tasarım, ticari prototipin geliştirilmesi, denemeler ve saha testleri gibi faaliyetlerinin TÜBİTAK 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı kapsamında desteklendiği aşamadır. Bu aşamadan 5746 sayılı kanun kapsamında diğer kamu kurumlarından teknogirişim sermaye desteği almış firmalar da faydalanabilir.

Aşama 4; kuruluşun talebi üzerine TÜBİTAK'ın girişim sermayesi firmalarına mektup göndererek, kuruluşa veya proje çıktısına ortak olmaya davet ettiği ve/veya çıktıların satışını kolaylaştırmak üzere belirli aralıklarla proje pazarları düzenlediği/desteklediği aşamadır.

Programa Kimler Başvurabilir ?

Programdan örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini başvuru tarihinden en çok 5 yıl önce almış kişiler yararlanabilir.

Program başvuruları çağrılı olarak alınacaktır. Çağrı tarihleri TÜBİTAK web sayfasında duyurulacaktır.

(Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.tubitak.gov.tr/sid/2542/pid/478/index.htm>)

- **7. Çerçeve Programı**

7. Çerçeve Programı, AB'nin en kapsamlı ve dünyanın halen faaliyette olan en büyük sivil araştırma programıdır. 2007-2013 yılları arasında geçerli olacak ve bilim ve teknoloji alanındaki araştırma geliştirme faaliyetlerine destek verecek olan 7. Çerçeve Programı'nın bütçesi 53,2 milyar Euro'dur. Türkiye'de programın koordinasyonu TÜBİTAK tarafından, kendi bünyesinde kurulmuş bir birim olan "TÜBİTAK AB Çerçeve Programları - Ulusal Koordinasyon Ofisi (UKO)" tarafından yürütülmektedir.

(Detaylı bilgi ve başvuru dokümanları için <http://www.fp7.org.tr/>)